

SLOVENSKÝ RYBÁRSKY ZVÄZ–Rada Žilina

010 55 ŽILINA, Andreja Kmeťa 20

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Nám. L. Štúra 1
812 35 Bratislava

Váš list číslo/ dňa
4988/2021 – 6.3

Naše číslo

Vybavuje/linka
Mgr. Garaj 27.05.2021

Žilina

Vec: Rozklad proti Rozhodnutiu číslo 5591/2020-6.3

Dňa 17.05.2021 nám bolo do elektronickej schránky doručené Rozhodnutie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, odboru štátnej správy ochrany prírody a krajiny č. 4988/2021-6.3 (ďalej len ako „rozhodnutie“), ktorým Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) čiastočne povolilo výnimku zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. b) a c) zákona o ochrane prírody a krajiny podľa príloh č. 1 – 4 rozhodnutia a nepovolilo výnimku zo zákazov ustanovených v 35 ods. 1 písm. b) a c) zákona o ochrane prírody a krajiny na lovných a chovných rybárskych revíroch, ktoré nie sú uvedené v príloha č. 1 – 4 rozhodnutia. Ministerstvo v rozhodnutí stanovilo aj podmienky povolenia výnimky v zmysle § 82 ods. 12 zákona o ochrane prírody a krajiny.

Ako účastník konania nesúhlasíme so závermi, ku ktorým ako správny orgán dospelo ministerstvo a v zákonom stanovenej lehote podávame voči rozhodnutiu rozklad v celom rozsahu.

Odôvodnenie

Rozhodnutie ministerstva považujeme za nedostatočne odôvodnené a máme za to, že ministerstvo ako správny orgán vychádzalo v konaní z nesprávneho skutkového a právneho posúdenia veci, o ktorej sa koná pod vyššie uvedeným číslom. Nesúhlasíme s rozsahom, v ktorom nám bola povolená výnimka podľa § 35 ods. 1 písm. b) a c), ale takisto ani s podmienkami povolenia výnimky. Podmienky výnimky považujeme za objektívne nespĺniteľné a máme za to, že výsledkom ich dodržania bude faktická nevykonateľnosť rozhodnutia, čím sa samotné vydané rozhodnutie mňa svojmu pôvodnému účelu, ktorým je

zmiernenie vplyvu migrujúcej populácie kormorána veľkého na životné prostredie na území Slovenskej republiky.

Podmienku č. 1, ktorá spočíva v oznámení časového harmonogramu najskôr 7 dní pred realizáciou považujeme za objektívne neuskutočiteľnú. Z poznatkov z praxe máme vedomosť, že kormorán veľký dokáže v priebehu jedného dňa viacnásobne zmeniť lokalitu výskytu. Nakoľko sa jedná o početné krdle kormorána, obsádku rýb na menších vodných plochách a ryby nahromadené na zimovisku alebo neresisku dokáže zdecimovať v priebehu niekoľkých hodín. Lokalita jeho výskytu je ťažko predvídateľná a v prípade využívania výnimky nebudeme mať možnosť operatívne zareagovať na jeho migráciu za podmienky, že má dôjsť k dodržaniu 7 dňovej lehoty na oznámenie. Lehoty na oznámenie, ktoré sú určené v dňoch považujeme za drakonické, pretože v praxi by na faktické využitie výnimky nepostačovali ani lehoty určené v hodinách.

V prípade podmienky č. 4, nesúhlasíme s počtom 575 usmrtených jedincov ročne. Ministerstvo z nám neznámych príčin znížilo počet usmrtených kusov kormorána veľkého, ktorý navrhovala vo svojom Stanovisku č. ŠOP SR/89-016/2021 zo dňa 22.01.2021 Štátna ochrana prírody (ďalej len „ŠOP“) ŠOP vo vyššie uvedenom stanovisku uvádza, že počet ročne odstrelených jedincov bude max 1300 ks. Nerozumieme prečo ministerstvo vo svojom rozhodnutí znížilo počet ročne usmrtených jedincov. ŠOP by podľa nášho názoru mala mať o počte kormorána veľkého najlepší prehľad, keďže vykonávala v rokoch 2010 – 2015 monitoring z operačného programu životné prostredie. Podľa nášho názoru musí mať teda ŠOP najpresnejšie informácie o vývoji populácie kormorána veľkého a jeho výskytu na území Slovenskej republiky. Aj preto sa nám javí takto razantné zníženie počtu odstrelených jedincov za popretie informácií, z ktorých pri tvorbe svojho stanoviska vychádzala ŠOP.

Čo sa týka podmienky č. 6 a to dohody so ŠOP ohľadom nakladania s usmrtenými jedincami, uvádzame, že považujeme takýto postup za nadbytočný. Sme toho názoru, že usmrtené jedince je potrebné čo najskôr náležite zlikvidovať podľa platných predpisov. Je treba ale upozorniť na to, že Slovenský rybársky zväz vykonáva odstrel prostredníctvom členov poľovných združení na území SR, ktorí sú povinní sa riadiť príslušnými právnymi predpismi. Je teda na nich akým spôsobom vykonajú likvidáciu usmrtených živočíchov. Odstrel je časovo aj finančne náročný a pridávanie ďalších povinností vykonávateľom odstrelu je podľa nášho názoru zbytočné až demotivujúce.

V prípade podmienky č. 7 a 8 uvádzame, že SRZ vykonáva odstrel prostredníctvom členov jednotlivých poľovných združení. Nevieme zabezpečiť presnú evidenciu pozorovaných

kormoránov počas poľovačky. V neposlednom rade sa nám takáto potreba pozorovania javí ako zástupná činnosť pre ŠOP, ktorá by týmto získavala údaje o počte kormoránov bez akýchkoľvek nákladov, ktoré sú s monitoringom spojené. SRZ sa každoročne zúčastňuje sčítania vodného vtáctva v mesiaci január. Tieto informácie sú už toho času poskytované ŠOP a teda poskytovanie ďalších údajov považujeme za nadbytočné.

V prípade podmienky č. 9 dôjde k faktickému skráteniu možnosti vykonávať plašenie a odstrel kormorána veľkého o 14 dní. Očakávali sme teda, že doba počas ktorej nám je umožnené plašenie a odstrel sa relevantne predĺži o dobu trvania zimného sčítania vodného vtáctva a požadovanú dobu pred o po jeho uskutočnení. Ako sme už uviedli tohto sčítania sa zúčastňujú aj členovia SRZ a teda SRZ nemalou mierou prispieva k sčítaniu jedincov kormorána veľkého na území SR.

Ministerstvo týmto rozhodnutím potvrdzuje ochranu konkrétnej zložky životného prostredia nad ostatnými a zároveň vytvára prostredie, v ktorom bude musieť štát vo zvýšenej miere kompenzovať škody spôsobované kormoránom na úkor finančného rozpočtu, t. j. prostriedkov daňových poplatníkov.

Kormorán veľký nie je preukázateľne ohrozeným druhom živočícha, o čom svedčí jeho vysoká početnosť predovšetkým v zimnom období, na rozdiel od našich pôvodných druhov rýb, ktorých početnosť neustále klesá, čo možno badať aj pri aktuálnej tvorbe vodnej politiky, kde sa hľadajú prostriedky a možnosti na odstránenie migračných bariér, revitalizácie vodných tokov a podobné opatrenia, ktorých cieľom je odvrátenie nepriaznivého vplyvu zmeny klímy ako aj chýb z minulosti pri úprave vodných tokov. S týmto problémom musíme počítať aj do budúcnosti. Problém znižovania počtu pôvodných druhov rýb si už všimli aj expertné skupiny, ktoré upozorňujú na jeho ďalšie prehlbovanie. Obrat v znižovaní počtu pôvodných druhov rýb nie je možný rznymi krátkodobými krokmi, ale postupnými zmenami, medzi ktoré patrí aj udelenie výnimky na plašenie a odstrel kormorána veľkého. Cieľom žiadosti o podanie výnimky predsa nie je absolútne vyhubenie jeho migrujúcej populácie, ale iba čiastočný zásah do jeho nekontrolovateľného výskytu na území SR.

Samotná ŠOP prostredníctvom operačného programu mala realizovať projekt v rokoch 2010 – 2015, na ktorého účely čerpala cca 1,37 milióna EUR. Cieľom projektu malo byť spracovanie manažmentu kormorána veľkého na území SR. Bohužiaľ do dnešného dňa sme nikde nezaregistrovali relevantné výsledky tohto programu. ŠOP sa odvoláva na rôzne publikácie, ale podľa nášho názoru je možné za 1,37 milióna EUR vytvoriť dlhodobý manažment kormorána. Máme za to že finančné prostriedky z operačného programu boli

využitie nesprávne a neprinesli žiadne návrhy, manažment, prípadne opatrenia zo strany ŠOP voči užívateľom rybárskych revíroch, ani chovateľom rýb na Slovensku.

Slovensko dlhodobo zaostáva v konzumácii rybieho mäsa. K nárastu konzumácie rýb prispieva najmä zvýšený chov, ale aj rybolov v rybárskych revíroch. Vďaka Slovenskému rybárskemu zväzu si môže dopriať na stole rybu viac 124 000 rybárov spolu s ich rodinami. Problematika kormorána sa tak dotýka aj dostupnosti rýb pre samotné obyvateľstvo.

Ochranu pôvodných druhov rýb realizujeme prevažne úpravou rybárskych poriadkov v záujme ochrany rýb a to najmä znižovaním množstva privlastnených rýb, zvyšovaním lovných mier, sprísňovaním podmienok privlastnenia si úlovku. Tieto podmienky sú rybári povinní dodržiavať pod hrozbou sankcií, ale voči rybožravým predátorom (migrujúca, nepôvodná populácia kormorána veľkého) nemôžeme pôvodné druhy rýb na Slovensku chrániť.

Ochranu pôvodných druhov rýb, ich chovu a lovu je potrebné venovať zvýšenú pozornosť, keďže ryby môžeme označiť za jednu z najzdravších potravín svojho druhu. Chov rýb má takisto najnižší dopad na životné prostredie v porovnaní s inými druhmi živočíšnej výroby.

Slovenský rybársky zväz dlhodobo zveľaďuje rybárske revíry vo svojom užívaní. Snaží sa viesť vyrovnaný manažment napriek nepriaznivým antropogénnym a klimatickým zmenám. Preto nás mrzí, že Slovenský rybársky zväz ako užívateľ, ktorý dostal rybárske revíry do užívania od ministerstva, musí neustále bojovať s uprednostňovaním jedného druhu migrujúceho nepôvodného rybožravého predátora, ktorý sústavne a systematicky decimuje populácie rýb na území Slovenskej republiky.

Samotné ministerstvo uvádza že realizovanie výnimky „*nebude mať významný vplyv na slovenskú hniezdnu populáciu kormorána veľkého, pretože slovenská hniezdna populácia sa v zimnom období na našom území už nevyskytuje.*“ V zimnom období sa jedná výlučne o potláčanie negatívnych vplyvov migrujúcich populácií kormorána veľkého (*Phalacrocorax carbo*).

Nemôžeme sa stotožniť s výkladom zákona o ochrane prírody a krajiny ohľadom náhrady škôd, ktorý v rozhodnutí zaujalo ministerstvo v predposlednom odseku na strane 5. Podľa § 97 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane prírody a krajiny štát zodpovedá za podmienok, v rozsahu a spôsobom ustanoveným týmto zákonom za škodu spôsobenú na území Slovenskej republiky živočíchmi, ktorých zoznam ustanoví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom na „**rybách chovaných v rybníkoch, rybochovných zariadeniach alebo malých**

vodných nádržiach osobitne vhodných na chov rýb, ak sú tieto chovnými rybárskymi revírmi alebo ak sa v nich vykonáva hospodársky chov rýb na základe osvedčenia podľa osobitného predpisu.“

Z uvedenej dikcie zákona o ochrane prírody a krajiny nevyplýva, že podmienkou na priznanie náhrady škody je hospodársky chov rýb. Zo samotného znenia jasne vyplýva, že štát zodpovedá za škody spôsobené na chovných rybárskych revíroch, alebo v zariadeniach, v ktorých sa vykonáva hospodársky chov rýb. Výklad uvedený ministerstvom nemôže obstať, keďže prípadným nepriznaním náhrady škody ministerstvom by došlo k porušeniu zákona o ochrane prírody a krajiny.

Slovenský rybársky zväz sa nestotožňuje s príklonom ministerstva k požiadavkám a vyjadreniam SOS/ Birdlife Slovensko (ďalej len „SOS“) ako účastníka konania. SOS ako účastník konania nepreberá zodpovednosť za stav, ktorý spôsobujú migrujúce nepôvodné rybožravé predátory, kde nepochybne patrí aj kormorán veľký (*Phalacrocorax carbo*). V konaní zjavne uprednostňuje vtáctvo pred rybami. Jednostranné vyhovie požiadavkám malého združenia môže mať obrovský vplyv na populácie pôvodných druhov rýb. Členská základňa Slovenského rybárskeho zväzu, ktorú tvorí viac ako 124 tisíc členov, vníma takéto príklonenie sa k názoru malého združenia, za nesprávny prístup k riešeniu problematiky kormorána veľkého.

Rozhodnutie ministerstva aj na základe vyššie uvedených faktov považujeme za nesprávne a v niektorých jeho častiach až krajne neodborné.

Na základe uvedeného žiadame ministra životného prostredia, aby rozhodnutie, ktoré napádame rozkladom zrušil a vec vrátil orgánu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Na záver uvádzame, že migrujúca populácia kormorána veľkého uloví cca 1/3 hmotnosti rýb ulovených všetkými rybármi na území Slovenskej republiky počas kalendárneho roka.

S pozdravom

Ing. Ján Kohút
tajomník SRZ

